

Aleg. 151

Sprawozdanie

Komisji przemysłowej z petycji Towarzystwa wyrobów drucianych w Kańczudze.

Wysoki Sejmie!

Od niepamiętnych lat w Kańczudze istnieje przemysł druciarski, który w czasach dawniejszych był silnie rozwinięty i zapewniał egzystencję licznym rodzinom pracującym w tym przemyśle. Wskutek konkurencji wytworzonej przez wyroby obce, dalej dla braku organizacyi i należytej opieki, zaczął upadać przemysł druciarski do tego stopnia, że pewna część druciarzy po Austrii i Rosyi wędruje za zarobkiem, a zaledwie dwadzieścia rodzin na miejscu w Kańczudze ten przemysł zawodowo uprawia. Przemysł druciarski w swej znaczniejszej części, obliczony jest na zaspokajanie potrzeb szerokich warstw ludności, a głównym artykułem masowej produkcji i masowego zbytu, są sita druciane, tak niezbędne dla każdego domowego gospodarstwa. Pomimo więc konkurencji z obcymi wyrobami, sprzedaje Kańczuga rocznie samych sit druciarskich za kwotę 40.000 koron.

Wyroby obce, oparte przeważnie na produkcji maszynowej, co raz więcej utrudniają druciarzom kańczuckim konkurencję i zmuszają ich do czynienia starań, mających na celu pozyskanie koniecznych maszyn, używanych w tej gałęzi przemysłu. Z myślą przewodnią, ażeby ten przemysł podnieść i wogóle ochronić w przyszłości od zagłady, mieszczenie zajęci w przemyśle druciarskim, założyli stowarzyszenie, które jednak dla braku kapitału, wydajnej działalności dotąd rozwinąć nie może. W każdym razie już i ta wątpliwość finansowo organizacya, oddziałała o tyle dodatnio, że handlarze obniżyli cenę za siatki do sit, a zespoleni w Towarzystwie druciarze, na skonstruowanych przez siebie warstatach drewnianych, wyrabiają na wspólny rachunek płótna druciarskie. Wyłącznie tylko wskutek braku środków finansowych, potrzebnych na sprawienie metalowych warstatów, pracują druciarze na warstatach drewnianych, które wprawdzie oddają dokładną robotę, lecz ta robota odbywa się powoli i dlatego kalkulacya wyrobów w ten sposób wykonanych wypada znacznie drożej, aniżeli wyrobów wykonanych na warstatach żelaznych.

Towarzystwo w petycji Wysokiemu Sejmowi przedłożonej, opisując dzisiejszy opłakany stan przemysłu druciarskiego. prosi o odpowiednią do potrzeb pomoc finansową. W szczególności uprasza Towarzystwo o subwencyę na zakupno niezbędnych

maszyn, oraz o udzielenie pożyczki z funduszu przemysłowego, w celu przysporzenia Towarzystwu kapitału obrotowego. Zdaniem Komisji, przemysł druciarski zasługuje na baczniejszą uwagę i wszechstronne poparcie, ponieważ obejmuje różnorodne wyroby, które nie tylko w gospodarstwie domowym, lecz zarówno i dla pewnych działów wielkiego przemysłu mają doniosłe znaczenie. Przy użyciu odpowiednich maszyn, oprócz znanych wyrobów codziennego użycia, może przemysł druciarski produkować liny żelazne, mające zastosowanie w przemyśle wiertniczym oraz sita młynarskie.

Ażeby przemysł druciarski w Kańczudze przynajmniej w przybliżeniu postawić na wysokości zadania, zapewnić temu przemysłowi nie tylko istnienie ale i trwały rozwój, powinien kraj i c. k. Rząd przyjąć Towarzystwu druciarskiemu ze skuteczną pomocą.

Z przeprowadzonych powyżej motywów komisya przemysłowa wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby petycję Towarzystwa dla wyrobów drucianych w Kańczudze l. s. 779/611 zbadał i stosownie do wyników badań obmyślił skuteczne środki zaradcze zmierzające do ochrony i podniesienia przemysłu druciarskiego w Kańczudze.

Z wykonania niniejszego polecenia Wydział krajowy zda sprawę Sejmowi na najbliższej sesyi.

II. Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby z funduszów przeznaczonych ze Skarbu państwa na popieranie rękodzieł (Gewerbeförderungsdienst) zaopatrzył Towarzystwo dla wyrobów drucianych w Kańczudze w potrzebne maszyny i przybory.

Zastępca przewodniczącego:

Rutowski, w. r.

Sprawozdawca:

Zardecki, w. r.